

1 § Avsägelser

Tredje vice talmannen meddelade att *Åsa Lindestam* (S) avsagt sig uppdraget som suppleant i EU-nämnden och att *Carina Moberg* (S) avsagt sig uppdraget som personlig suppleant för *Thomas Strand* (S) i styrelsen för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond.

Kammaren biföll dessa avsägelser.

2 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2010/11:348

Till riksdagen

Interpellation 2010/11:348 Tjänstesektorn som Sveriges framtid
av *Börje Vestlund* (S)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 10 juni 2011.

Skälet till dröjsmålet är planerade nationella och utrikes resor.

Stockholm den 18 maj 2011

Näringsdepartementet

Maud Olofsson (C)

Enligt uppdrag

Fredrik Ahlén

Expeditionschef

Interpellation 2010/11:349

Till riksdagen

Interpellation 2010/11:349 Kapitalförsörjning i företag
av *Börje Vestlund* (S)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 10 juni 2011.

Skälet till dröjsmålet är planerade nationella och utrikes resor.
Stockholm den 18 maj 2011
Näringsdepartementet
Maud Olofsson (C)
Enligt uppdrag
Fredrik Ahlén
Expeditionschef

Interpellation 2010/11:350

Till riksdagen

Interpellation 2010/11:350 Utvecklingen från små till medelstora företag

av Börje Vestlund (S)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 10 juni 2011.

Skälet till dröjsmålet är planerade nationella och utrikes resor.

Stockholm den 18 maj 2011

Näringsdepartementet

Maud Olofsson (C)

Enligt uppdrag

Fredrik Ahlén

Expeditionschef

Interpellation 2010/11:393

Till riksdagen

Interpellation 2010/11:393 AGRA

av Jens Holm (V)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 14 juni 2011.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 19 maj 2011

Utrikesdepartementet

Gunilla Carlsson

*Svar på
interpellationer*

3 § Svar på interpellation 2010/11:321 om kvinnors asylskäl

Anf. 1 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Amineh Kakabaveh har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att kvinnor som utsatts för könsrelaterad förföljelse, sexuellt våld och hedersrelaterat våld och förtryck ska få sina asylskäl prövade av svenska myndigheter på ett rättssäkert sätt. Amineh Kakabaveh har vidare frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att komma tillrätta med missförhållandena när det gäller den så kallade tvåårsregelns konsekvenser för kvinnor som utsätts för våld av den man de lever med i Sverige.

Vad gäller frågan om åtgärder för att kvinnors asylskäl ska prövas på ett rättssäkert sätt kan följande sägas. Det är Migrationsverkets och migrationsdomstolarnas uppgift att avgöra om det finns grund för uppehållstillstånd. Bedömningarna av asylskälen görs alltid utifrån de individuella omständigheterna i det enskilda fallet. Omständigheterna utgörs av

den asylsökandes egen berättelse tillsammans med vad som är känt om förhållandena i hemlandet. Migrationsverket och migrationsdomstolarna gör en samlad bedömning av de uppgifter som framkommer i ärendet.

Jag vill i sammanhanget nämna att regeringen har uppdragit åt Migrationsverket att i utbildningshänseende särskilt uppmärksamma frågor som rör kvinnor. Regeringen har uppdragit åt Migrationsverket att redovisa kompetensarbetet rörande etiska frågor och mänskliga rättigheter samt analysera kompetensbehovet för myndighetens personal bland annat när det gäller kvinnor.

Avseende frågan om anhöriginvandring vill jag lyfta fram att Sverige har en reglerad invandring. För att upprätthålla det här systemet tillämpar svenska myndigheter uppskjuten invandringsprövning för utlänningar som får uppehållstillstånd på grund av en nyetablerad anknytning till en person bosatt i Sverige. Detta innebär att utlänningen beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. För närvarande är denna så kallade provotid två år. Sedan beviljas normalt ett permanent uppehållstillstånd om förhållandet består. För att undvika att kvinnor av rädsla för utvisning stannar kvar i ett förhållande där de utsätts för misshandel eller kränkningar finns en undantagsbestämmelse. Den medger att fortsatt uppehållstillstånd får beviljas om förhållandet upphört främst på grund av att kvinnan, eller kvinnans barn, i förhållandet utsatts för våld eller för annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid. Migrationsverket har på uppdrag av regeringen lämnat en redogörelse av tillämpningen av den här bestämmelsen. För att få en heltäckande bild inväntar regeringen för närvarande ytterligare uppgifter från Migrationsverket.

Mot bakgrund av det jag har sagt avser jag inte att ta några ytterligare initiativ rörande prövningen av kvinnors asylskäl eller den så kallade tvåårsregeln i ärenden om anknytning.

Anf. 2 AMINEH KAKABAVEH (V):

Fru talman! Jag skulle vilja tacka migrationsminister Tobias Billström för svaret. Jag måste få säga att jag känner en enorm besvikelse när jag hör migrationsministerns svar att han inte kommer att göra något mer för dessa kvinnor.

Det är inget nytt att kvinnor som flyr sina hemländer undan könsrelaterad förföljelse, hedersvåld eller sexuellt våld har svårt att få asyl i Sverige. Jag och migrationsministern har debatterat i den här kammaren flera gånger, och jag vet att många andra riksdagsledamöter både från Vänsterpartiet och från andra håll har lyft den här frågan. Det är väldigt tråkigt att det ska vara så att kvinnor som har sökt sig till Sverige för att få skydd ska skickas tillbaka till en säker död.

Jag önskar att migrationsministern skulle få ta del av den fruktansvärda verklighet som dessa kvinnor lever i. Svenska myndigheters omänskliga och rättsosäkra behandling av utsatta kvinnor som söker skydd i vårt land måste upphöra, eller tycker migrationsministern att det är mänskligt att fortsätta utvisa utsatta kvinnor och deras barn till en säker död? Jag tror inte att vare sig migrationsministern eller någon annan vill göra det.

I svaret hänvisas till att det är migrationsdomstolarna som fattar dessa beslut. Vi vet att beslutet är helt orimligt att fatta, för det grundmaterialet är bara det som handläggaren har lagt fram under den intervju man har

haft med den asylsökande. Det är i dag lag på att man måste komma med ny prövning. Det är helt omänskligt och orimligt. Hur ska man bevisa att man är utsatt för hedersrelaterade brott eller tvångsäktenskap?

I direktsändning i Sveriges Television den 18 april kunde vi se Pejam, som jag har haft kontakt med under ett helt år. Hon har flytt med sitt barn från Kurdistan i Irak. Pappan säger att han ska skära henne i bitar. Jag förstår kurdiska språket, och jag förstår vad han säger. Trots detta ska Pejam och hennes barn skickas tillbaka.

Elsie ska skickas tillbaka till Kongo, där det varje dag våldtas 1 000 kvinnor. Hon ska sitta i förvar och med tvång utvisas till ett land som Kongo.

I går kl. 12 på natten blev jag tillfrågad: Amineh, vill du skriva under? Jag vet inte hur många artiklar man ska skriva. Jag vet inte hur många gånger man ska stå här och övertala myndigheter och migrationsministern. Det är helt orimligt att dessa kvinnor på nytt ska behöva bevisa att de är utsatta. För många är det svårt att berätta. Det är tabubelagt i familjerna. Man berättar inte gärna om sina egna svårigheter för myndigheter.

Migrationsministern tycker att bedömningen är helt rättssäker, att det är rätt att man fattar beslut och att ingen kan fatta så riktiga beslut som vårt rättssystem. Det är orimligt. Man måste få mer kännedom om kvinnors utsatthet både i andra delar av världen och i vårt land.

Anf. 3 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Tack för möjligheten att få diskutera de här frågorna, som jag tycker är viktig som utgångspunkt för mitt uppdrag som migrationsminister.

Det är viktigt att börja med att konstatera hur ordningen ser ut. Som jag sade redan inledningsvis ges en kvinna som söker uppehållstillstånd på grund av en nyetablerad anknytning i normalfallet ett tidsbegränsat uppehållstillstånd på två år, en så kallad uppskjuten invandringsprövning. Därefter får man ge permanent uppehållstillstånd.

Fortsatt uppehållstillstånd får dock ges om något av tre undantagsfall är tillämpliga. Ett av dem rör det fall när förhållandet har upphört främst på grund av att utlänningen eller utlänningens barn i förhållandet har utsatts för våld eller annan allvarlig kränkning av sin frihet och frid.

Migrationsverket och migrationsdomstolarna tar redan i dag ställning till om förutsättningarna för fortsatt uppehållstillstånd är uppfyllda eller inte. I det avseendet kan jag inte se något behov av någon lagändring.

Tittar man på frågan om bevis, som interpellanten lyfte upp, kan man konstatera att enligt förarbetena bör det vara tillräckligt att det görs sannolikt att sådana övergrepp förekommit för att hänsyn ska tas till våld eller handlingar som innefattar allvarliga kränkningar i förhållandet.

Det bör inte ställas upp några formella krav på vilken dokumentation som ska föreligga. Polisanmälningar, läkarintyg eller intyg från sociala myndigheter och kvinnojourer bör kunna vara till ledning. Myndigheten måste i varje enskilt fall bedöma om den framlagda dokumentationen med tillräcklig styrka talar för att allvarligt våld eller kränkning förekommit i förhållandet.

Regeringen har gjort väldigt mycket för att försöka stödja kvinnor som är utsatta för våld. Som jag har sagt tidigare – det är inte första

gången vi står i kammaren och har en interpellationsdebatt i ärendet, Amineh Kakabaveh och jag – har jag hela tiden varit mycket konsekvent i mina fördömanden av människor som till exempel lockar människor att bosätta sig i Sverige under förespeglning att man erbjuder kärlek för att sedan möta upp med våld.

Regeringen har gjort väldigt mycket för våldsutsatta kvinnor. Vi har till exempel antagit en omfattande handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, specifikt hedersrelaterat våld och förtryck, samt våld i samkönade relationer. Handlingsplanen överlämnades till riksdagen i november 2007.

Man måste också lyfta fram polisens arbete i det här sammanhanget liksom socialtjänsternas ansvar. Inom ramen för handlingsplanen som jag nämnde och regeringens satsning för att bekämpa mäns våld mot kvinnor har till exempel polisen fått i uppdrag att vidta åtgärder för att stärka sin förmåga att både utreda och förebygga den typen av våld.

Allting handlar inte bara om migrationsprocessen. Det handlar också om att på ett tidigt stadium kunna erbjuda de kvinnor som blir utsatta för den här typen av kränkningar stöd. Polisens arbete sker i nära samverkan med såväl kvinnojourer som sociala myndigheter.

Polisen håller dessutom på att utveckla sitt personsäkerhetsarbete, det vill säga polisens sätt att skydda personer som utsätts för hot om våld. Dessutom gör man regelbundet hot- och riskbedömningar i den här typen av ärenden.

Jag nämner detta för att jag tycker att det ibland finns ett mycket starkt fokus på migrationsaspekten. Men det är inte riktigt tillräckligt enligt mitt sätt att se saken. Det har jag också meddelat Amineh Kakabaveh i tidigare interpellationsdebatter.

Det handlar också om vilka möjligheter vi har ute i kommuner och i landets sociala myndigheter för att stödja och uppmuntra kvinnor att anmäla den här typen av brottslighet som det faktiskt handlar om. Det är en lika viktig fråga som det som tas upp konkret i interpellationen.

Anf. 4 AMINEH KAKABAVEH (V):

Fru talman! Migrationsministern, jag och vi alla vet att det handlar om de kvinnor som har sökt asyl i Sverige. När det gäller hur svenska myndigheter i övrigt jobbar för dem som är utsatta för hedersrelaterat våld vet vi att en hel del har gjorts men att mycket är kvar att göra. Vi talar fortfarande om kvinnor som söker skydd i Sverige.

Jag ska citera vad Migrationsverkets handläggare har skrivit om situationen i Iran: ”I grundlagen framgår att alla medborgare, både män och kvinnor, ska ha lika rätt till skydd enligt lag och få ta del av alla mänskliga, politiska, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter i enlighet med islamisk lag.” Man säger också att kvinnor i Iran är högutbildade. Ca 94 procent av alla kvinnor i åldrarna 11–16 går i skolan, och majoriteten av kvinnor går på universitet.

För det första är det som sägs om att alla kvinnor har lika rättigheter vad en myndighet skriver, migrationsminister Tobias Billström. Man talar om alla kvinnor. Jag är själv från Iran. Jag var 14 år när jag var dödsdömd. Jag var faktiskt inte en kvinna utan en flicka, ett barn, precis som enligt barnkonventionen som också Iran har skrivit under.

I Sverige är man inte kvinna förrän man har fyllt 18 år. Men enligt Migrationsverket är man en kvinna mellan 11 och 16 år. Det är så att man blir rasande. Jag skulle kunna nämna de två flickor som har sökt asyl eftersom de inte har några mänskliga rättigheter. Dessa kvinnor har ingen ekonomisk frihet. Det är bröderna, papporna, som är familjens överhuvud.

Enligt källor i Iran är det bara 20 procent av kvinnorna som jobbar. Vad det för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter när jag som kurd inte kan läsa och skriva mitt eget språk, och för den delen inte har rätt till det?

Man säger att 94 procent av flickorna går i skolan. I min egen släkt som inte är så fattig tror jag att inte mer än 50 procent är utbildade, resten är analfabeter. Det gäller speciellt kvinnorna på landsbygden där 80 procent är det, och det gäller också i Teheran och i många andra delar.

Detta är exempel på där man helt enkelt är ute och cyklar. Man har ingen aning om hur det är, eller man vill inte veta. Det gäller både migrationsministern och de myndigheter som fattar beslut för dessa kvinnor. Det är inte miljontals kvinnor. Det är bara några hundra som har det så svårt. Det är också de som skickas till en säker död.

Den välkände Robert Fisk har gjort en undersökning i Mellanöstern och i Asien om det hedersrelaterade våldet. Han säger att FN anger 5 000. Men jag kan lova er att det är tre gånger fler flickor och unga kvinnor om året som mördas. Det sker till exempel i Iran. Det var fem som mördades varav två kvinnor som försvarade dem. Det var i Sistan och Baluchistan och inte ens i Kurdistan.

Det är inte så enkelt som Migrationsverket och migrationsdomstolarna påstår att åka tillbaka till sina hemländer. I nästa omgång ska jag också fråga: Vad är det för rapport man har kommit fram till om Syrien, de kurdiska delarna av Irak och Libanon där man säger att det finns mänskliga rättigheter? Sedan ska migrationsministern få ett brev till Talabani och Barzani som kvinnorna i Sverige skrivit till dem på grund av detta.

Anf. 5 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! Detta är en viktig och angelägen fråga att fördjupa sig i. Det är därför bra att vi har den här typen av interpellationsdebatter. Bedömningarna i Migrationsverket och hos migrationsdomstolarna görs alltid utifrån de individuella förutsättningarna i det enskilda fallet.

Det är Migrationsverkets och migrationsdomstolarnas uppgift att på de skäl som anförs och det underlag som presenteras avgöra om det finns grund för uppehållstillstånd enligt gällande lagstiftning.

Jag är lite förvånad över att Amineh Kakabaveh inte tog upp och diskuterade detta. För mig är det självklart att om vi hade haft problem med hur vi hade skrivit förarbetena eller motsvarande hade vi haft anledning att ställa oss frågan om lagstiftningen behöver förändras.

Jag ser inte det behovet i dag. Vi fick i Justitiedepartementet vid årsskiftet en redogörelse från Migrationsverket avseende tillämpningen av undantaget från tvåårsregeln. I redogörelsen anges att arbetet har intensifierats med att kartlägga och synliggöra ärenden där våld och kränkningar har åberopats samt att detta arbete möjliggör ett uppföljningsarbete som för närvarande pågår.

Migrationsverket rapporterar nu månadsvis om tillämpningen av just den här regeln. Under perioden januari till april 2011 har Migrationsverket avgjort 15 ärenden om fortsatt uppehållsstånd där sökande har uppgett att förhållandet har upphört på grund av hot och våld. Av dessa har sju beviljats uppehållstillstånd. Vad som kan sägas är att hot och våld verkar återopas i förhållandevis få ärenden. Det är en rätt skarp kontrast till den ton vi har haft hittills i interpellationsdebatten i kammaren.

Som jag sade tidigare finns det möjligheter enligt lagstiftningen att ge fortsatt uppehållstillstånd trots att det tillståndsgrundande förhållandet har upphört om starka skäl talar för det. Man kan ställa sig frågan om kvinnan vid ett återvändande till hemlandet riskerar att bli stigmatiserad och dömas till ett mycket svårt liv i utstötthet.

I förarbetena till lagstiftningen, som riksdagen i enighet har tagit ställning till, anges att det främst är fråga om olika former av humanitära skäl som att sökanden riskerar att bli socialt utstött vid ett återvändande eller att sökanden är allvarligt sjuk eller handikappad.

Vidare tar man i förarbetena upp situationen att det finns sökande som far illa i anknytningsförhållanden utan att ha utsatts för så allvarliga övergrepp att uppehållstillstånd bör beviljas enbart av denna anledning.

Sammantaget kan då omständigheterna i det enskilda fallet framstå som så ömmande att utvisning inte bör komma i fråga. Därmed kan jag inte heller på denna punkt se ett behov av att i dagsläget ändra lagstiftningen.

Anf. 6 AMINEH KAKABAVEH (V):

Fru talman! Vi är helt överens med Lagrådet och dem som sitter i Migrationsöverdomstolen; de säger själva att det helt enkelt finns en tolkning i lagen framför allt när det gäller 12 kap. 19 § när det gäller bedömningen. Våra lagar är tyvärr inte anpassade efter individernas situation. Det är alltid individerna som måste anpassa sig efter lagen, och det är ett stort problem i dag i utlänningslagen. För rättssäkerhetens skull bör man ändra detta. Annars kommer man med nya omständigheter, och dessa omständigheter ska man anpassa till lagen. Man kan undra hur rättssäkert detta är.

Det handlar fortfarande inte om enskilda fall. När man har 10, 12 eller 50 fall måste man självfallet prata om det och ta upp det. Vi har skrivit ett brev till presidenterna Barzani och Talabani om kvinnor generellt i Irak, hur de har det och vad som händer med dem när de söker asyl i Sverige. Det är 26 ledande kvinnor här i Sverige som har skrivit om situationen generellt. Kurdiska kvinnor påstår detta själva. Hit till Sveriges riksdag har en åklagare vid namn Amira Hassan kommit och pratat för oss om att anpassa reglerna i Kurdistan och Irak när det gäller familjevåld, kvinnors rättssäkerhet och så vidare. Det är inte rättssäkert nu.

Vi har ändå inte hunnit prata om tvåårsregler, om de kvinnor som kommer och de barn som utsätts för våld i vårt land och sedan skickas tillbaka. Det är en annan sorts elände för många kvinnor och barn som utsätts för detta här i Sverige. Det är beklagligt.

Jag hoppas verkligen att migrationsministern tar till sig all kritik. Han vet också vad som har skrivits av de advokater som är tjejernas företrädare.

Anf. 7 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru talman! All lagprövning är en fråga om att tolka lagen; så är det naturligtvis. Det kan man aldrig komma ifrån.

Men då är det också viktigt att man har ett bra underlag. Nu angav jag att Migrationsverket på månadsbasis rapporterar in hur bedömningarna ser ut. Vi kan konstatera att bara under perioden januari till april i år har Migrationsverket avgjort 15 ärenden. Av dessa har 7 beviljats uppehållstillstånd – alltså hälften.

Då är det lite märkligt att höra Amineh Kakabaveh försöka få det att framstå som att detta är ett gigantiskt problem och att Sverige i princip inte alls beviljar några uppehållstillstånd till kvinnor som återoppar denna typ av skäl. Det är inte rimligt. Men vad som kan sägas är att hot och våld verkar ha återopats i förhållandevis få ärenden, och det är möjligtvis någonting som man kan fundera över.

Frågan är: Ska vi upphäva den uppskjutna invandringsprövningen? Nej, det tycker inte jag. Jag tycker att det finns starka skäl att bibehålla den. Den syftar till att förhindra missbruk av rätten till invandring. Om ett äktenskap eller ett samboförhållande automatiskt skulle medföra att ett permanent uppehållstillstånd omedelbart beviljades skulle risken för skenförhållanden öka.

Däremot – och det tycker jag att debatten har visat tydligt – finns det en punkt där Amineh Kakabaveh och jag är helt överens: Det måste finnas möjligheter att förhindra negativa konsekvenser av en sådan ordning. Det gäller främst detta att kvinnor av rädsla för utvisning stannar kvar i ett förhållande där de utsätts för misshandel eller kränkningar. Det är mot denna bakgrund som undantaget från tvåårsregeln finns. Jag tycker att det är bra att vi har ett sådant undantag, och jag har för avsikt att se till att det också förblir på det viset.

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Svar på interpellation 2010/11:324 om etablering av nyanlända

Anf. 8 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Fru talman! Shadiye Heydari har frågat vilka åtgärder arbetsmarknadsministern avser att vidta för att säkerställa etableringsreformen och att den nyanlända kommer i arbete. Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på interpellationen.

Inför etableringsreformens ikraftträdande skedde omfattande samråd mellan berörda departement och myndigheter för att identifiera förhållanden som kunde kräva särskild uppmärksamhet efter den 1 december 2010. Regeringen fattade även beslut om en rad uppföljnings- och utvärderingsuppdrag för att tidigt identifiera eventuella brister. Samrådet har fortsatt – nu kompletterat med täta uppföljningar av verksamheten.

Berörda myndigheter har i regleringsbrev för 2011 fått i uppdrag att redovisa resultat och erfarenheter av reformen. Utöver detta träffas tjänstemän från Arbetsmarknadsdepartementet och representanter för myndigheterna kontinuerligt för information, avstämning och uppföljning av hur verksamheten fortskrider. Vissa möten äger rum enskilt med myndigheterna och vissa tillsammans med samtliga myndigheter som berörs

av reformen. Syftet med dessa uppföljningar är att säkerställa att reformen genomförs såsom avsett.

Etableringsreformen har inte varit i kraft särskilt länge. Enligt uppgift från Arbetsförmedlingen hade fram till slutet av mars i år 2 270 nyanlända registrerats på Arbetsförmedlingen. Mitt svar till Shadiye Heydari är att regeringen redan har vidtagit en rad åtgärder för att säkerställa att reformen genomförs som avsetts och att jag för närvarande inte bedömer att det är nödvändigt med ytterligare åtgärder. Som integrationsminister följer jag noga myndigheternas uppdrag när det gäller etableringsreformen.

Anf. 9 SHADIYE HEYDARI (S):

Fru talman! Jag vill inleda med att tacka ministern för svaret. Enligt ministern har regeringen i samband med etableringsreformen fattat beslut om en rad uppföljnings- och utvärderingsuppdrag för att tydligt identifiera eventuella brister. Syftet med dessa uppföljningar är att säkerställa att reformen genomförs såsom avsett. Men så är det inte i själva verket.

Reformen fungerar inte eftersom det inte är så lätt för alla. Man väljer bort en del av reformen på grund av informationsmetodiken. När man kommer till informationssalen sitter där 15 olika företag som informerar den nyanlända om sina verksamheter och hur de kan hjälpa till. Då blir man både rädd och förvirrad. Då väljer man bort lotsen, och går inte dit. Man går på sfi-undervisningen som handlar om 15 timmar i veckan, men man går inte till lotsen.

Detta innebär att reformen inte fungerar i verkligheten. Det var därför jag skrev interpellationen – för att se till att man i ett tidigt skede ser över och justerar bristerna.

Anf. 10 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Fru talman! Det är en viktig debatt som Shadiye Heydari har tagit initiativ till. Jag har varit noggrann med att påpeka – och jag påpekar gärna igen – att man ska vara ödmjuk när man gör denna typ av större reformer. Vi har ett stort antal myndigheter inblandade. Det är den största förändringen av integrationspolitiken på 25 år som vi nu genomför. Vi gör en tydlig förändring där man fokuserar på att snabbt komma i arbete och snabbt lära sig det svenska språket. Vi vill ge människor möjlighet att få med sig den kunskap de har från hemlandet in i Sverige och snabbt komma i jobb.

Jag tror att huvudproblemet i svensk integrationspolitik är att vi har sett människor som har flytt eller invandrat till vårt land som svaga individer som behöver hjälp snarare än människor som kan bidra. Vi ska vända på perspektivet och ställa frågan: Vad kan du bidra med? Det ska vi fråga i stället för vilket bidragssystem man ska in i. Detta är vad reformen syftar till.

Det fungerar så att efter det att man har fått permanent uppehållstillstånd möter man Arbetsförmedlingen, som ska sätta upp en etableringsplan som ska vara individuell. I denna etableringsplan ska svenskundervisning för invandrare ingå, som Heydari påpekade. Arbetsförberedande insatser och en grundläggande samhällsorientering ska också ingå.

Vi valde att ge en rad olika uppdrag redan när reformen genomfördes för att samla in kunskap. Vi har bett länsstyrelsen, Statskontoret och

Prot. 2010/11:106
20 maj

Svar på
interpellationer

Stockholms universitet om hjälp för att tidigt kunna identifiera om det finns brister i reformen.

En erfarenhet som vi också kan dra historiskt sett av integrationspolitiken är att det värsta som kan hända är att det blir väntetider. Under en lång period hade vi mycket långa väntetider på besked om asylansökningar. Ovissheten om man ska få stanna i Sverige eller inte sliter sönder människor. Under en period hade vi ett system som innebar att man var tvungen att vänta på att skriva in sig på Arbetsförmedlingen tills man hade lärt sig svenska. Vi hade väntetider i varje led. Det har lett till att det tar alldeles för lång tid att komma in på arbetsmarknaden.

I det här fallet har vi ett antal aktörer, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och kommunerna. Kommunerna får inte glömmas bort. Ska en kvinna med barn kunna gå på etablering är det en bra idé att det finns en dagisplats. Ska man kunna komma in i samhället är det en bra idé att det finns en bostad. När man har en rad sådana aktörer finns det en risk att det blir väntetider i något led. Man skulle kunna kalla det för att vi får stuprörseffekter. Varje myndighet gör sin sak, men ingen ser individen.

Hittills har en del av den oro vi har haft inte blivit bekräftad. En sak som reformen kritiserades för när den genomfördes var att det inte skulle finnas tillräckligt många lotsar. Efter att man har fått en etableringsplan ska man ha en lots som hjälper en in i det svenska samhället, som kan vara en guide i det svenska samhället och se till att man uppfyller de krav som ställs på en enligt etableringsplanen, det vill säga att lära sig svenska och delta i arbetsförberedande åtgärder.

Den konkreta fråga som Shadiye Heydari ställer är: Finns det en risk för att personer som har fått uppehållstillstånd och som har fått sin etableringsplan på Arbetsförmedlingen inte väljer en lots? Det är en fråga vi följer. Efter samtal med Arbetsförmedlingen vet vi att det är rätt viktigt att man informerar på rätt sätt tidigt för att människor ska kunna ta del av den hjälp som ett lotssystem innebär.

Det vi har infört här är något ganska stort. Även den som har kommit till Sverige som nyanländ och fått permanent uppehållstillstånd ska själv kunna välja mellan olika aktörer. Grundtanken till att vi vill ha det så är att vi vet att människor som har flytt eller invandrat är väldigt olika. Någon kan behöva en lots som kan hjälpa till särskilt inom akademiska yrken, någon kan behöva en lots som har kompetens från en viss region och någon kan behöva en lots som har kompetens inom en viss bransch. Det är den mångfalden vi behöver skapa.

Vi följer den fråga som Shadiye Heydari ställer ganska noggrant. Finns det en risk att ett antal av dessa ett par tusen som nu är inne i systemet inte själva vill välja en lots? Hela poängen med systemet är att man ska ha någon som hjälper till i introduktionen i Sverige.

Anf. 11 SHADIYE HEYDARI (S):

Fru talman! Tack, ministern! Det är klart att vi inte ska se dem som offer, och det gör jag inte heller. Men det är inte så lätt när man kommer hit som ny och inte vet vilket företag man ska välja när det står 15 olika företag och informerar om sina verksamheter. Det är det jag pratar om. Vi måste på något sätt underlätta för människor att välja rätt och att våga välja också. Det är detta det handlar om.

Syftet med själva etableringsreformen är att underlätta processen så att den nyanlända lättare kommer i arbete. Om vi inte ser det redan nu i ett tidigt skede är det för sent. Har Arbetsförmedlingen någon gång under den korta tiden frågat deltagarna vad de tycker om informationsmetodiken? Jag skulle vilja skicka med den frågan. Fråga kursdeltagarna vad de tycker!

Jag har själv kontakt med många människor i Göteborg i och med att jag har ett stort socialt nätverk. Till och med när jag går och handlar får jag alltid en fråga från en nyanländ som säger: Vad ska jag göra? Hur ska jag göra? Och det är ju inte så lätt för mig att veta om Kalle är bättre än Anders. Det är därför jag skrev den här interpellationen.

Anf. 12 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Fru talman! Jag är väldigt glad över att vi har den här typen av interpellationsdebatt i riksdagen om etableringsreformen eftersom den är rätt central för att vi ska kunna möta en av våra huvudutmaningar, det vill säga hur vi klarar en bättre integration.

Ibland funderar man på om Sverige är bra eller dåligt på integration. Det kom en mätning för ett par månader sedan som sade att Sverige är bäst i världen på integration. I det läget försökte jag säga att vi är bra på vissa saker men att vi har problem med att få människor i arbete. I går kom en siffra som visar att jämfört med andra OECD-länder har vi ett alldeles för stort gap mellan utrikes och inrikes födda när det gäller att ha ett jobb att gå till.

Jag tolkar Shadiye Heydari och Socialdemokraterna så att vi är överens om att det är bra att man kan välja. Det är grundtanken med lots-systemet. Det är en bra idé att en nyanländ som har fått permanent uppehållstillstånd kan välja mellan olika aktörer. Utifrån att vi numera är överens om det pekar Shadiye Heydari på ett problem. Departementet har i samtal med Arbetsförmedlingen fått indikationer och tecken på att det finns nyanlända som säger att de tycker att det är svårt att välja. Det finns till och med nyanlända som har sagt att de inte vill ha någon lots.

Jag tror att det finns två förklaringar till detta. Den ena är att Arbetsförmedlingen säkert kan bli bättre i samtalen och informationen. Den andra är att det är ett nytt system. Vare sig man är född i Sverige eller i ett annat land är det så att när ett system är på plats vet man vilka lotsar som fungerar. Man har själv ett nätverk. När Shadiye Heydari träffar folk nästa gång kan hon ha hört att det lotsföretaget är bra om man har en bakgrund i Iran eller att det lotsföretaget eller den ideella organisationen är bättre på att hjälpa människor om de har jobbat i skogen eller har en sjuksköterskebakgrund. Det är en kunskap som växer fram efter hand.

Men för de nu drygt 2 000 personer som är inne i systemet är det tydliga målet att de ska vilja välja en lots. Lotsen kan spela en central roll för att se till att man verkligen lär sig svenska, får arbetsförberedande åtgärder och får rätt åtgärder i tid. Det är och ska vara en guide in i det svenska samhället.

Anf. 13 SHADIYE HEYDARI (S):

Fru talman! Jag har inget emot att man ska få välja det man själv vill göra och är intresserad av. Men samtidigt måste vi underlätta för de nyanlända så att de klarar av att göra detta. Det är inte så enkelt som man

tror. Hur är det när man kommer till en restaurang och inte känner igen menyn? Vad väljer man? Man väljer det man känner sig hemma med. Eller hur? Man kommer inte att pröva något nytt om man inte vågar. Så är det. Det är inte så lätt att välja något som är främmande.

Det vore bra om vi kunde underlätta informationen så att folk vågar välja hela reformen och inte bara delar av den. Det var därför jag ställde de här frågorna. Nu kommer jag att ställa samma frågor en gång till.

Vad avser ministern att göra för att underlätta informationsprocessen för de nyanlända? Vilka åtgärder vidtar integrationsministern för att säkerställa etableringsformen och att den nyanlända kommer i arbete?

Anf. 14 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Fru talman! Vi har vidtagit en rad åtgärder för att följa upp och se hur det ser ut i verkligheten och snabbt kunna få in den informationen. Vi har fått in en första rapport från länsstyrelsen, och vi kommer att få in nya rapporter från länsstyrelsen. Vi har gett uppdrag till Statskontoret och Stockholms universitet för att hela tiden följa reformen och kunna vara ganska snabba och lite ödmjuka när något inte fungerar.

Jag konstaterar att en del av den oro som fanns innan reformen trädde i kraft inte var befogad, och det som den blev kritiserad för har inte blivit verklighet. En av de vanligaste invändningarna mot reformen var att det inte skulle finnas människor som ville vara lotsar och hjälpa nyanlända in i samhället. Det verkar som om vi har hyggligt bra med lotsar över hela landet. Det finns några kommuner där vi har problem. Arbetsförmedlingen har i uppdrag att lösa det och försöka få in lotsföretag.

Bakgrunden var att man sade att det inte skulle bli några lotsar därför att ersättningen var för dålig. Vi har byggt upp ett ersättningssystem som innebär att om jag har ett lotsföretag och hjälper en nyanländ person in i samhället får jag ganska lite i löpande ersättning, men jag kan få ganska bra ersättning om den här nyanlända kommer i jobb eller i heltidsstudier. Det finns en idé med det. Vi ska bli bättre på att styra både myndigheter och lotsföretag. Syftet med hela reformen är att man ska komma i jobb eller heltidsstudier. Det innebär att det är bättre att belöna i efterhand än att ersättningen ska kunna ticka på i ett lotsföretag.

Det finns ett antal andra saker som vi har funderat på. Vi följer också kommunernas ansvar noggrant. Det fungerar relativt bra på rätt många håll, men det finns säkert saker vi behöver titta över. Skulle det visa sig att väldigt många nyanlända väljer att inte ha en lots behöver vi vidta åtgärder för att komma åt det.

Fru talman! Allra sist vill jag understryka en sak. Jag kan hålla med om att det inte är så enkelt att välja när man kommer till ett nytt land och inte kan språket. Men vi måste behandla dem som vuxna människor. Det är så lätt för oss som är födda och uppvuxna i det här landet att säga: Ni klarar inte det här. Vi måste hjälpa er.

Det här är människor som har tagit sig över hela världen och som behöver en fristad. Vi måste tro på de människorna också.

Jag vill tacka interpellanten för debatten och önska en trevlig helg.

Överläggningen var härmed avslutad.

Anf. 15 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Fru talman! Monica Green har frågat IT- och regionministern vilka åtgärder hon avser att vidta för att stoppa möjligheter till ocker i Internet-spel till barn och för att kontrollsystem införs i samband med försäljning av Internetbaserade spel som riktar sig till barn.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på interpellationen i egenskap av konsumentminister.

Ny teknik och enkla lösningar för att kunna ta del av det digitala utbudet har många fördelar. Samtidigt ökar kraven på konsumenternas förmåga att kunna hantera de nya möjligheter som erbjuds. Ett särskilt problem har visat sig vara mindre seriösa företag som utvecklar spel som tilltalar våra barn. Många av dessa spel erbjuder ett begränsat och kostnadsfritt utbud, men så snart barnet har kommit i gång börjar det kosta virtuella mynt eller liknande symboler som barnet måste betala riktiga pengar för. Genom att använda telefonen kan barnet fortsätta att spela, inreda hotellrum eller skapa modedockor. Räkningen kommer först senare till föräldrarna, och den kan vara hög. Det kan bli mycket kostsamt.

För närvarande bereds initiativ som tar sikte på att klargöra konsumenternas rättsliga ställning och behov av skydd när varor och tjänster köps och betalas via telefonräkningen. Regeringen är även uppmärksam på andra konsumentproblem som kan uppkomma till följd av ny teknik, såsom risken att drabbas av höga kostnader när barn använder vissa applikationer till smarta telefoner eller läsplattor.

Vidare följer jag noga den tillsyn som Konsumentverket och Konsumentombudsmannen bedriver på området. Jag vill också framhålla att de problem som Monica Green pekar på inte enbart är nationella. Liknande problem möter konsumenter i många länder varför det är viktigt att även söka lösningar som fungerar över landgränserna.

Frågorna aktualiserar även konsumenternas behov av stöd och vägledning. Jag vill därför även nämna att jag har tillsatt en särskild utredare som ska se över det befintliga stödet till konsumenter i form av information och vägledning samt föreslå hur det bör organiseras och bedrivs.

Anf. 16 MONICA GREEN (S):

Fru talman! Jag tackar för svaret. Jag skrev interpellationen eftersom frågan blivit högaktuell i samband med att de nya telefonerna och läsplattorna, eller surfplattorna eller vad vi ska kalla dem, nu kommer på marknaden. Det har med lavinartad fart kommit in spel för både vuxna och barn som är lätta, trevliga, pedagogiska, söta, snälla och roliga. Men det finns också en baksida, nämligen att det kommer en stor räkning efteråt.

Det har visat sig att det inte bara är fråga om mindre seriösa företag som Birgitta Ohlsson säger i sitt svar, utan det är stora, globala, internationella, kapitalstarka företag som utvecklar den typen av spel. Det finns barn som på bara några minuter har lurats att, i baksätet på en bil, köpa digitalt gödsel för 40 000–50 000 kronor. Det är inte rimligt.

Man kan säga att det är den enskilde individens och föräldrarnas ansvar att ta reda på alla regler som gäller. Men om det är, som i detta fall, så att man ska skriva ett lösenord för att komma in på spelet ska man

inte, efter att ha skrivit lösenordet, ändå gång på gång kunna köpa ytterligare saker. Då har man lurats som konsument, även om det kanske någonstans på dessa sidor står om detta, finstilt och på ett annat språk, innan man laddat ned programmet.

Jag menar att det mycket tydligt borde framgå vilka regler som gäller, och det borde vara mycket tydligt för dessa företag att de inte får lura barn. Även om det finns arga katter, söta fåglar, giraffer och allt möjligt annat som är både gulligt och fint finns det också en baksida. När vi nu går in i den digitala världen, som jag mest ser fördelar med, måste vi samtidigt stävja de nackdelar som finns. Det är inte rimligt att konsumenter luras på mycket stora summor.

Det är bra att det är Birgitta Ohlsson som svarar på interpellationen, för detta är i allra högsta grad en internationell fråga och något som Birgitta Ohlsson skulle kunna ta med sig till sina kolleger i EU för att där driva frågan. Vi kan inte lägga ansvaret enbart på konsumenterna, utan också företagen måste ta sitt ansvar och gå i god för att de inte lurar konsumenterna. De ska kunna säga att de är seriösa även om de förvisso är stora och skulle kunna utveckla sådant som lurar konsumenter. Företagen ska vara seriösa och inte lura konsumenter. Det borde också vara ett bra och starkt varumärke. Så är det inte i dag, utan konsumenter luras till köp.

Jag är inte helt nöjd med svaret för jag tycker att det andas en viss passivitet. Att följa frågan är inte samma sak som att ligga i framkant och försöka driva fram förändringar. Jag hoppas att Birgitta Ohlsson med denna interpellationsdebatt i ryggen ska kunna gå tillbaka till Regeringskansliet och till sina kolleger i EU och driva frågan mycket hårdare. Vi får inte ha företag som på ett par minuter lurar barn och vuxna att göra av med tiotusentals kronor.

Anf. 17 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Fru talman! Jag delar Monica Greens oro. Jag vill dock betona att vi från regeringens sida gör en hel del på den här fronten. Som jag nämnde har vi tillsatt en utredning som handlar om framtidens stöd till konsumenter. Den kommer att ha en mycket kunnig och gedigen expertgrupp som vi kommer att presentera. Många av dem har erfarenheter av hur man ska hantera den här typen av frågor, inte minst vad gäller barnens perspektiv, som kanske är det som vi oroar oss allra mest över. Utredningen kommer att lyfta fram dessa frågor. När det gäller den specifika fråga som vi tar upp i dag följer vi även den för att se hur vi kan gå vidare och utreda vad som ska gälla.

Det är viktigt att inse att vi behöver ramar och regelverk, men vi behöver också ett ansvarsfullt näringsliv som kan sanera sig självt. År 2011 vill inget företag i världen få badwill, bli uppmärksammas på ett negativt sätt i medierna, vilket hänt ett stort amerikanskt företag.

Det krångliga i fallet med smurfarna och jordgubbarna var att det var ett amerikanskt bolag som låg bakom spelet. Därför har det varit svårt för svenska Konsumentverket att kunna påverka. Vi kan notera att det stora amerikanska företaget faktiskt ersatte föräldrarna efter den uppmärksamhet som medierna skapade. Därför är det viktigt att vi också har ett starkt konsumenttryck.

Exemplet med smurfbären och jordgubbarna visar att dessa frågor, precis som Monica Green lyfter fram, inte bara är nationella. Vi ser liknande debatter i många länder, inte endast inom EU. Vi ligger långt fram i teknikanvändandet, men det innebär att vi även måste se de problem som finns med det. Därför ska vi inte låsa oss vid att föra den här debatten på Europeiska unionens nivå, utan tänka globalt.

Från regeringens sida har vi således i den arbetsgrupp som finns för konsumentfrågor inom OECD lyft upp den här frågan. Där har vi tidigt kunnat ge input i deras arbete med att kartlägga de problem som finns beträffande mobila betalningslösningar. Det här är alltså en fråga som inte bara rör Europeiska unionen utan också måste upp på global nivå. Det tycker jag är viktigt att lyfta upp.

Anf. 18 MONICA GREEN (S):

Fru talman! Det är jättebra om vi driver frågan både i Sverige och internationellt. Som Birgitta Ohlsson säger behöver konsumenterna vägledning, och därför är det bra att det finns ett större stöd för det. Jag välkomnar utredningen, men det kan ta ett tag innan den blir klar. Utredningar har en tendens att dra ut på tiden, och det krävs regler även innan utredningen är klar.

Det är dessutom bra om företagen sanerar sig själva. Men går det över huvud taget att lagstifta på detta område, Birgitta Ohlsson? Går det att från svensk sida driva att vi ska lagstifta så att det inte ska gå att lura konsumenterna på detta sätt? Är det möjligt? Det är en konkret fråga.

Ja, konsumenterna ska vägledas. De behöver upplysning. De behöver utbildning. När vi går in i, eller redan är i, det digitala samhället – många av oss är redan där, dock inte alla – behöver vi utbildas så att vi kan möta den typen av förenklningar och också krångligheter. I och med att det blir lättare att ta sig in i den digitala världen finns det en djungel av regler och annat som man som konsument ska hålla reda på. Jag vill att det ska bli mer konsumentvänligt att göra rätt när man väl är inne på nätet och svårare att köpa saker för dem som inte vill köpa.

Man ska vara upplyst. Det ska komma upp rutor som blinkar och lyser: Observera! Nu handlar du för mer pengar! Går det att göra så, konsumentministern? Jag undrar. Dessutom undrar jag på vilket sätt Birgitta Ohlsson ska föra samtal med industrin, med dem som tillverkar dessa spel.

Anf. 19 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Fru talman! Min devis som konsumentminister är att det är bättre att förebygga än att behöva reparera. Därför tycker jag att det är viktigt att man skapar en god grund för konsumenterna. Det är därför vi ser över konsumentskyddet och konsumentstödet för tillfället via den nya utredningen *Framtidens stöd till konsumenter*.

Jag kan också lova Monica Green att det inte kommer att vara en utredning som löper under många års tid. Den ska inte hamna i långbänk, utan vi måste få resultat, för vi ser att enskilda individer hamnar i oerhört svåra situationer, vilket kostar inte bara individen utan också samhället. Där är det också viktigt att se till att vi har ett gott konsumentstöd och upplysning över hela landet. Det är någonting som är viktigt att lyfta fram.

Vi bereder för närvarande initiativ som tar sikte på att klargöra konsumenternas rättsliga ställning och vad man kan göra samt behovet av skydd när varor och tjänster köps och betalas via telefonräkning. Vi får återkomma om hur man kan landa specifikt i den frågan.

Vi är uppmärksamma på andra konsumentproblem som kan uppkomma till följd av ny teknik. Vi har nämnt kostnader när barn använder vissa applikationer, med smarta telefoner och läsplattor som exempel, men det här är en vidare fråga. Där får vi helt enkelt komma tillbaka vad gäller det rent juridiska.

Vi vet alla att en fungerande marknadsekonomi kräver ett starkt näringsliv, men också starka och kunniga konsumenter. Har man inte tydliga spelregler som står på konsumenternas sida är det väldigt svårt att agera på den komplexa och globala marknad som finns i dag.

Det görs också ett arbete på europeisk nivå som för tillfället fortgår genom Europeiska unionens konsumenträttsdirektiv. Konsumentfrågorna har alltså hamnat i fokus mycket mer än tidigare med tanke på att vi rör oss. Inom Europeiska unionen har vi en inre marknad med en halv miljard människor, 500 miljoner individer. Det gör att vi måste samarbeta mycket mer över nationsgränserna.

Anf. 20 MONICA GREEN (S):

Fru talman! Det är bra att mycket är på gång. Birgitta Ohlsson säger att konsumentens makt ska stärkas och att det är bättre att förebygga. Det håller jag med om, men i det aktuella fall som vi pratar om kan man i efterhand säga att det behövdes stor uppmärksamhet för att dessa konsumenter över huvud taget skulle få upprättelse. Det är gott så, men alla har inte kraften och förmågan att synas, ta fajten i medierna och ta fajten mot de gigantiska internationella kapitalstarka företagen. Alla konsumenter har inte den styrkan.

Jag är glad om konsumentministern vill stärka konsumenternas ställning, men jag vill inte att det bara ska vara på individnivå. Det kan inte bara vara individen som ska slåss mot de kapitalstarka krafterna. Det måste också vara samhällets ansvar att vi har sjysta regler mot konsumenterna, och företagen själva har ett väldigt stort ansvar för hur de använder sitt eget varumärke. De kan försätta sig i situationen att de framstår som bluff- och båg företag trots att de är så stora och starka på marknaden, att det framstår som att de lurar små barn att köpa både jordgubbar och gödsel och klappa små katter som kostar pengar för att det är enkelt att lura barnen.

Jag tycker att det ska vara hårda krav även på företagen som utvecklar produkterna och säljer dem på marknaden. Självklart har individen ansvar, men det kan inte vara den enskilde individens egen skuld när det visar sig att fler och fler hamnar i skuldfällan eftersom man så lätt kan köpa sig sådana här applikationer.

Anf. 21 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Fru talman! Jag vill tacka Monica Green för att hon initierat den här diskussionen. Det är en debatt som inte bara pågår i denna riksdagskammarare utan också vid köksborden runt om i landet och inte minst i många barnfamiljer. Jag tror att vi alla som är på Internet och använder oss av läsplattor, datorer med mera har känt på den snårighet som finns. Det

behöver inte bara vara barn som drabbas, utan det är människor i alla grupper i samhället.

Frågan är inte bara svensk eller bara europeisk, utan internationell. Som jag nämnde har vi lyft fram frågan i OECD:s arbetsgrupp för konsumentfrågor. Vi jobbar vidare med vår egen utredning om konsumentstödet. Vi tittar också specifikt på behovet av skydd när varor och tjänster köps och betalas via telefonräkningen. Det är ett arbete som bara är påbörjat. Vi kommer att leverera.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 2010/11:106
20 maj

*Svar på
interpellationer*

6 § Anmälan om inkomsten granskningsrapport från Riksrevisionen

Tredje vice talmannen anmälde att följande granskningsrapport inkommit från Riksrevisionen:

RiR 2011:19 Rätt information vid rätt tillfälle inom vård och omsorg – samverkan utan verkan?

7 § Anmälan om inkomna faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen

Tredje vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:

2010/11:FPM112 Inre marknadsakten – Meddelande om modernisering och effektivisering av EU:s inre marknad *KOM(2011)206* till näringsutskottet

2010/11:FPM113 Översyn av energiskattedirektivet *KOM(2011)168* och *KOM(2011)169* till skatteutskottet

8 § Anmälan om inkommet protokollsutdrag från utskott

Tredje vice talmannen anmälde att ett utdrag ur prot. 2010/11:24 för torsdagen den 19 maj i ärende om subsidiaritetsprövning av EU-förslag inkommit från civilutskottet.

9 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Skrivelse
2010/11:141 till trafikutskottet

Redogörelse
2010/11:RR4 till finansutskottet

10 § Fråga om hänvisning av motion

Föredrogs

Motion

Behovet av förändringar i utlänningslagen och utlänningsförordningen av
Lars Ohly m.fl. (V)

Anf. 22 TREDJE VICE TALMANNEN:

Lars Ohly och tio andra ledamöter från Vänsterpartiet har med åberopande av föreskriften i 3 kap. 13 § riksdagsordningen om rätt att väcka motion med anledning av händelse av större vikt lämnat en motion om behovet av förändringar i utlänningslagen och utlänningsförordningen.

I motionen yrkas att regeringen återkommer med förslag till förändringar i utlänningslagen och att regeringen genomför förändringar av utlänningsförordningen.

Den händelse som åberopas är en dom i Migrationsöverdomstolen som meddelades den 12 maj 2011. Enligt motionen innebär domen att uppskattningsvis 1 500 somaliska barn inte kan förenas med sina föräldrar i Sverige. Som skäl för att få väcka motionen anföras att domen oåterkalleligen stänger dörren för att rättsläget kan förändras genom praxis och att en lagändring därför är ytterst brådskande, varför saken inte kan anstå till den allmänna motionstiden.

Motionen har föranlett följande bedömning från talmannens sida.

Rätten att väcka motion med anledning av händelse av större vikt infördes i samband med grundlagsreformen 1974. I grundlagspropositionen underströks att den föreslagna bestämmelsen var av undantagskaraktär. Riksdagen har också tillämpat föreskriften restriktivt. En förutsättning för att en motion ska få väckas med anledning av händelse av större vikt är att händelsen inte kunde förutses eller beaktas under den allmänna motionstiden eller någon annan motionstid som anges i 3 kap. riksdagsordningen. Talmannen konstaterar att de regler som motionärerna hänför sig till och att den praxis som etablerats för tillämpningen av dessa regler inte förändrats genom den åberopade domen i Migrationsöverdomstolen. Mot den bakgrunden anser talmannen att det inte finns skäl att få väcka motionen med stöd av 3 kap. 13 § riksdagsordningen. Talmannen finner därför att hinder föreligger enligt 2 kap. 9 § riksdagsordningen för att ställa proposition på hänvisning av motionen till utskott.

Motionen lades till handlingarna.

11 § Bordläggning

Anmälades och bordlades

Skrivelse

2010/11:138 Riksrevisionens granskning av it inom statsförvaltningen
och statliga it-projekt

Anmälades att följande interpellationer framställdes

den 20 maj

2010/11:411 Arbetet med hivprevention

av *Teres Lindberg* (S)

till socialminister Göran Hägglund (KD)

2010/11:412 Behovet av en svensk SRHR-strategi

av *Teres Lindberg* (S)

till socialminister Göran Hägglund (KD)

2010/11:413 Gårdsförsäljning

av *Gunnar Sandberg* (S)

till statsrådet Maria Larsson (KD)

2010/11:414 Skapande skolas eventuella mervärde för alla elever

av *Isak From* (S)

till kultur- och idrottsminister Lena Adelsohn Liljeroth (M)

2010/11:415 Karensavdrag

av *Suzanne Svensson* (S)

till statsrådet Ulf Kristersson (M)

2010/11:416 Cancervården

av *Lena Hallengren* (S)

till socialminister Göran Hägglund (KD)

2010/11:417 Diabetikernas vård i vårdvalet

av *Gunnar Sandberg* (S)

till socialminister Göran Hägglund (KD)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 31 maj.

13 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmälades att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 20 maj

2010/11:539 Obligatorisk riskutbildning

av *Lars Mejern Larsson* (S)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

2010/11:540 Insatser för ökad patientsäkerhet

av *Fredrik Lundh Sammeli* (S)

till socialminister Göran Hägglund (KD)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 31 maj.

Prot. 2010/11:106 14 § Kammaren åtskildes kl. 9.57.
20 maj

Förhandlingarna leddes av tredje vice talmannen.

Vid protokollet

CHARLOTTE RYDELL

/Eva-Lena Ekman

1 §	Avsägelse	1
2 §	Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	1
3 §	Svar på interpellation 2010/11:321 om kvinnors asylskäl	2
Anf. 1	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	2
Anf. 2	AMINEH KAKABAVEH (V)	3
Anf. 3	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	4
Anf. 4	AMINEH KAKABAVEH (V)	5
Anf. 5	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	6
Anf. 6	AMINEH KAKABAVEH (V)	7
Anf. 7	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	8
4 §	Svar på interpellation 2010/11:324 om etablering av nyanlända	8
Anf. 8	Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	8
Anf. 9	SHADIYE HEYDARI (S)	9
Anf. 10	Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	9
Anf. 11	SHADIYE HEYDARI (S)	10
Anf. 12	Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	11
Anf. 13	SHADIYE HEYDARI (S)	11
Anf. 14	Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP)	12
5 §	Svar på interpellation 2010/11:336 om cyniska dyrbara lekapplikationer	13
Anf. 15	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	13
Anf. 16	MONICA GREEN (S)	13
Anf. 17	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	14
Anf. 18	MONICA GREEN (S)	15
Anf. 19	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	15
Anf. 20	MONICA GREEN (S)	16
Anf. 21	Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	16
6 §	Anmälan om inkomsten granskningsrapport från Riksrevisionen	17
7 §	Anmälan om inkomna faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen	17
8 §	Anmälan om inkommet protokollsutdrag från utskott	17
9 §	Hänvisning av ärenden till utskott	17
10 §	Fråga om hänvisning av motion	18
Anf. 22	TREDJE VICE TALMANNEN	18
11 §	Bordläggning	18
12 §	Anmälan om interpellationer	19
13 §	Anmälan om frågor för skriftliga svar	19
14 §	Kammaren åtskildes kl. 9.57	20